

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplădi Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiune

Balteș și Bartha.

Ungurii au avut și ei un martir și l-au grațiat. Noi dintre mulții martiri, ce-i avem prin temnițele din Seghedin, Vaș și Alba-Iulia, am ajuns să avem și noi un grațiat.

Bartha Miklós, martirul maghiar a fost grațiat după vre-o 10 ciasuri de temniță; cât ce a intrat în camera sa de martiraj s'a apucat să cetească o carte, o novitate literară, și nu ajunsese nici la jumătatea volumului, când se trezi la sfârșitul pedepsei sale. L-au eliberat înainte chiar de a fi avut vreme să arunce o privire în jur de sine și să-și dea puțin seamă, că e în temniță.

Dr. Andreiu Balteș, devotatul nostru responsabil, a fost grațiat numai după ce suferise în temniță atâtea luni câte ciasuri Bartha, numai după ce, supus unui regim aspru și brutal, într'atâtea se obișnuise și cu el, încât se rățecia să se creadă „acasă”.

Lui Bartha i-au iertat pedeapsa de 6 luni, până-ce încă nu suferise nici o zi, ear' lui Balteș îi pardonară 11 luni, după ce suferise cu amar 10 luni de zile!

Și și această grație a căpătat-o în rate!

Eată o mică deosebire între un martir maghiar și unul român.

Dar' noi am avut zeci de martiri, cari au suferit ani de zile, chinuți ca pe timpul închisiei spaniole; Maghiarii au avut unul ori doi. Și noi avem și azi temnițele pline de Români nevinovați, și guvernul îi reține de a gusta și ei din isorul nesecat al grației, pe care M. Sa de sigur, că nu l-ar opri să se reverse și asupra fiilor poporului nostru, care părăsesc de sânge a vărsat din inima sa, pentru gloriosul tron al Habsburgilor.

Ear' când guvernul, mai propune câteodată și câte un Român, ca să fie grațiat, cum procede?

Așa, că frustrează chiar darul grației înaltului nostru Suveran.

Cum a fost grațierea întemnițaților pentru Memorand? Când te gândești asupra lucrului, de abia îți vine să mai pronunți cuvântul „grațiere.”

Să sforțezi un proces desperat pentru un memoriu, o rugare, o plângere depusă la treptele tronului, și să-l deduci într'un fel, cum s'a făcut procesul Memorandului, singur un adevărat martiriu de 3 săptămâni pentru cei acuși! Să condamnăm pentru cuvântul cătră tron al

unui întreg popor loial pe cei mai distinși fruntași ai lui, să-i iai apoi cu gendarmii din casele lor, din sinul familiilor sale, și să-i țirești sub excortă, ca pe niște criminali, ca să umpli temnițele cu ei! Să-i supui acolo unui regim brusc și brutal, cu vecinice șicanări și molestări, cari se învaneze și mai mult amarul robiei și a lipsei de libertate; și — să-i ții astfel 14 luni de zile — o adevărată tortură a fisicului și a moralului — și după aceea să-i liberezi și să le spui că asta-i grație?

Este aceasta o procedură umană? Este o procedură cuviincioasă față cu delinvenții politici — dacă a te plânge la Monarchul tău e un delict — și din partea unor bărbați politici?

Nu! Asta e o barbarie spioită. E o tortură sub vëlul miluirei; e o brutalitate învëlită cu bunăvoință.

Să faci pe cineva criminal din nevinovat, rob din liber ce a fost pe dreptul, ca să i-te areți apoi generos eliberându-l de nou.

Să-l despoi de toate drepturile omenitești și cetățenești, să-i iai libertatea, să-i subminezi demnitatea, să-l despoi de toate comorile și să-i crezi o stare de nesuferit, pentru-ca în urmă restabilind în parte starea de mai înainte să-i apari generos, marinos.

Asta-i grație? Nu! E cel mult o mică, o minimală reparație.

Și această procedură e sistem politic. Și sistemul e pornit din firea Maghiarilor. Aplicarea așa de des a acestui sistem vedește tot așa de clar, pe cât de des, perfidia și lipsa de sinceritate a politiceii guvernului maghiar de azi.

Întocmai așa s'a procedat și cu grațierea lui Balteș.

Grație după 10 luni temniță, după atâtea și atâtea suferințe, asta numai e grație, decât după nume.

Și apoi cu ce scop?

De a arăta, vezi Doamne, ce marinos e guvernul maghiar față cu poporul român; spre a „dovedi”, că mișcarea română nu mai există, că martiri nu mai sunt; că și unicul redactor „de temniță” al „Tribunei” a fost grațiat „la propunerea guvernului”.

Cum? Dar' chestiunea română se resumă la Balteș? Gravaminele noastre se reduc la suferințele lui Balteș? Martirii nostri se numără cu unicul Balteș?

azi sunt rodul unei metode care, răzîmându-se numai pe fapte, nu poate păcăli.

Dar', eată că, în disprețul faptelor, în deriderea metodei, clădirea pozitivismului se prăvălește ca o vulgară clădire metafisică. Ba s'ar părea că ironia lucrurilor ar fi împinsă până acolo, încât să se dovedească că spiritul omenesc străbate o cale de-adeptul opusă pornind dela știință spre a se ridica de pe această minunată basă, spre filosofie și a atinge apoi înălțimile religiunii.

Cum să lămurim această reacțiune? Pe ce drum și prin ce cotituri, noul curent idealist strabate el calea ce desparte necredința de filosofia spiritualistă și pe aceasta de religie?

Și de data aceasta, impulsivitatea a pornit tot dela bătrâna și gârbovita morală.

Lucrul se înțelege. În mijlocul celor mai aprige controverse, filosofii ori-cărei școale, toți fara deosebire de credință, asupra unui singur punct s'au putut totdeauna învoi: asupra necesității moralei practice și asupra principiului măcar al utilității unei biete liste de povețe care să ne călăuzească pașii.

De-ar fi fost în stare știința naturalistă să ne și înzestreze cu o atare nomenclatură, cât de săracăcioasă, de precepte morale, care să ne desvlească restul împede al vieții și să ne croiască o linie de purtare lămurită, poate-că triumful ei n'ar fi stîrnit prea gălăgioase protestări, măcar că e mare jertfa ce ni-se cere de-a nu mai cerceta chestiunea originii și menirii noastre, căreia pozitivismul mărturisește, că nu poate da nici o deslegare.

Dar' nu vedeți, că Seghedinul e plin de preoți, învățători și studenți români? Dar' la Vaș nu sufer atâtea preoți români?

Dar' la Alba-Iulia nu țineți închiși doi „agitatori”, țărani, ce nu știu scrie și ceti și cari nu au altă vină, decât că v'au spus, într'o crîsmă, ceea-ce zilnic v'au spus partidul popular în dietă, și ce zilnic vi-o spunem noi, toți ziarisții nemaghiari, prin presă că: „nici în Turcia nuse procede așa de păgânește ca în Ungaria!”

Pe lângă toate acestea mai câți sufer în pribegie, ferți de prigonirile voastre, de temnițele voastre?!

Osânda „Memorandului” planează încă asupra capului lui Septimiu Albini, care nu se poate reîntoarce în patrie. Osânda unui proces de presă planează asupra doctorului George Candrea, care nu se mai poate reîntoarce la vatra părinților de groaza gendarmilor și a temnițelor vestri.

Dar' Aurel C. Popovici, acel mândru reprezentant al unei întregi generații, bărbatul inteligent și luminat al poporului nostru, pe care cu 4 ani de temniță l-ați lovit pentru-că v'a dovedit în Replica, cu fapte și date, toate fărădelegile și volnicile unui sistem de forță și brutalitate!?

Nu este el un martir scump al nostru, nu este el victima cauzei noastre, alungată de barbaria voastră în pribegie din patria sa?

Credeți că cu unul espiati păcatele ce ați comis și continuați a comite asupra atâtor, asupra tuturor?

Vă înșelați! Vedem perfidia apucăturilor voastre. Dacă vreați să fiți generosi, fiți drepti și împărțiți tuturor darurile grației Monarchului nostru, pentru-că datorie aveți să repara atâtea fapte, ce ați comis conduși de ură și de șovinism.

Sibiu, 19 Nov. n.

Săii contra maghiarizării comunităților. „S. D. Tageblatt”, organul de aici al Săilor moderați, se ocupă în numărul de ieri la local prim cu proiectul „devenit celebru”, al lui Perzel. Spune, că Săii sunt contra acestui proiect și provoacă pe deputații săși să-l combată, chiar și din considerații de administrație și comunicație.

E de părerea, că Săii trebuie să lupte până la extrem din punct de vedere al bisericeii și școalei lor. Articolul se încheie cu ur-

Dar' nu era cu puțină ca bazele credinței să fie surpate, fără ca morală să devină șovăitoare.

Dacă pretinzi — cum cer unii — ca „Dumnezeu să-și iscălească demisia” și să-și întărească în contra-i spiritul de răsvărire, dacă lăpăși credința că dincolo de lumea văzută e un pustiu și că faptele omului din viața aceasta nu sunt urmate de consecințe ce se răsfîră asupra celei de apoi, dacă distrugi pedeapsa și răsplata, nu rămâne omului altă călăuză, decât aceea a patimelor sale. Minat de aceste fapte și lipsit de ori-ce frâu, îmboidit numai de interes, muncit de singurul dor al câștigului, trebuia să se facă în lăuntrul lui, o luptă aprigă între interese și aspirațiuni.

Cel puțin aceste rele mintea noastră a fost în stare a le pătrunde, fără totuși a putea de îndată descoperi însoșii rădăcina răului.

D'aci, nevoia de a se rehabilita morală. Însă, nu poate deocamdată fi vorba decât de o morală în afara de teologie. În epocile de necredință, morală nu se impune prin autoritate, ci numai prin arătările rațiunii.

De aceea vedem în Franția, pe Guyau schițând, în cartea sa asupra *Ireligiunii viitorului*, o religie filosofică basată pe concepțiunea sociologică. Puțin mai în urmă, dl Paul Desjardins publică, sub titlul *Le devoir présent*, o broșură care capătă îndată însemnătatea unui răspuns manifest.

El zice: „Naș roși să am drept stăpân unic pe Christos. N'a fost încă, până azi, o mai mare școală de virtute ca biserica creștină. Totuși scopul nostru e altul. Noi ne

mătorul pasaj, de un ton neobișnuit la Săii moderați:

„Proiectul de lege e o ofensă a tuturor nemaghiarilor, o batjocură a egalei îndreptățiri, o ingerență gravă în autonomia bisericilor, o siluire ne mai auzită a școalelor, un nou „Zwing-Uri”, care încearcă să se impună în feard — nu e permis deci să se facă lege, pentru-că provoacă forță și rezistență”.

Volnicia dela Lissa. Nu știm ce dezvoltare a luat afacerea cu oprirea conferenței învățătoresc, ce era să se țină la Lissa.

Articolul nostru a făcut adâncă impresiune în România. *Timpu*, îl reproduce aproape întreg. La sfârșit seriosul organ adaugă:

„De sigur că de data aceasta *Pester Lloyd* n'are să spună nici un cuvânt, căci aci nu mai avem a face cu preinși „agitatori de meserie”, contra cărora se deslănțește fulgerul lui Jeszenszky. Aci s'a comis un act arbitrar inexplicabil pe cale politică, dar' care dovedește îndesjuna cât de departe merg Ungurii cu prigonirile lor.”

A ghicit-o *Timpu*. Nu numai „P. L.” dar' nici un ziar măr ar n'a înregistrat faptul. Și aceasta nu de rușine, ci din politică. Ziarele ungurești aproabă volnicia, prin tăcere.

Din Fiume. Poporațiunea așteaptă cu mare interes noile alegeri. E mai pe sus de ori-ce îndoaie, că partidul autonomist ear' va eși biruitor și *Dr. Mayländer* va fi ales de nou primar.

În Fiume s'a lăfit șvonul, că dintre cei 14 fumiari invitați la a doua anchetă nu va participa decât *Kuranda*, directorul executiv al societății de navigație *Adria*. Membrii autonomiști, cari au refuzat invitarea cred, că ancheta nici nu se va ține.

Chestia Jeszenszky.

— Din Liga Română. —

Sunt vre-o șese săptămâni de când guvernul maghiar isbuti să procure faimosului *Jeszenszky „Coroana României”* în grad de mare ofier.

Imensa majoritate a Românilor de aici și de peste munți a fost și este profund agitată de acest fapt, ce părea inexplicabil la început.

Oamenii de inimă și fazeștrați de un puternic simțământ de mândrie românească au pornit prin presă și prin o serie de impunătoare intruniri publice o energică agitațiune

adresăm la acei cari au pierdut credința și cari, totuși, n'ar voi să peară totodată și rosta vieții. De aceea, cu toții vom porni dela această convingere, care ne e comună, că trăim pentru ceva, că avem ceva de îndeplinit pe pământ. Afirmatiunea unui ideal de viață și de credință într'o datorie, eată ce ne unește.”

Și trecând dela teorie la apostolat, dl Paul Desjardins, sprijinit de o seamă de credincioși, întemeiază, la Paris, sub numele de *Union pour l'action morale*, un fel de biserică, în care să slăvește o religie atee, un soi de creștinism laic.

Pe vreme-ce dl Paul Desjardins își întinde propaganda în Franția, în Statele-Unite se întemeiază o asociație sub denumirea de *Societatea pentru cultura morală*, care, sub înboldirea dlui Adler, ajunge a constitui o adevărată religie laică.

Dar', aceste afirmațiuni morale, rostite cu atâta istețime, erau menite a crea numai o stare de tranziție.

Vrînd, nevrînd, mora te tirăște mai presus de lumea sensibilă, într'o sferă superioară, până la desvleșirea principiului chiar care cărmuește conștiința.

Pașul acesta îl face o parte din școala „Neo-creștină”. Această recunoaște, că o morală n'a putut nici-odată fi statornicită, în afara de o doctrină care, stabilind o anume concepție a universului, deduce dintr'însa scopul vieții omului și arată acestuia calea pe care poate atinge acea țintă.

Ea creează, mai presus de lumea experimentală, o lume transcendentă, pe înălțimile

în această chestie, discutând-o și căutând a scoate în relief generala indignare ce a cuprins toată lumea românească în fața acestei ne mai pomenite sfidări a opiniei noastre publice din partea celor-ce au pus la cale și au reușit să prezente pe *Jeszenszky* decorat cu acest înalt ordin național al statului nostru.

Interpelarea deputatului român Șerban în camera maghiară în chestia Jeszenszky, precum și hotărîrea bar. Báffy de a nu se pronunța în această afacere, au contribuit a pune din nou în lumină această chestie. Mai ales cinismul cu care comentează gazetele ungurești interpelarea dlui Șerban și tăcerea ministrului-președinte unguresc e revoltător.

Sînt, din nenorocire, și oameni cari nu simțesc ferbințeala rușinei în obraji lor în fata acestei sfidări; sînt oameni a toate explicatori și a toate scușători, cari cred nu numai că „nu se putea amintiri”, dar' cari înghit cu o păcătoasă lașitate această „umilire și caută a se consola pe sine și a liniști pe alții, zicînd: „apoi la urma urmelor n'avem ce face. Trebuie să fim cu tripla-alsanță; avem nevoie mai ales de sprijinul Austro-Ungariei și n'avem încotro; nu putem rupe relațiunile cu ea, etc.”

Argumentări de felul acesta se potrivește în gura oamenilor cu coloane vertebrale de caucuc, lipsiți de demnitate și de ori-ce simț național — dar' imensa, covârșitoarea mulțime a Românilor de cultură și de caracter viril nu numai că nu poate primi acest mod de a vedea, ci se simțesc revoltați în adâncimile conștiinței lor de bărbați și de Români la ideea, că un *Jeszenszky* se poate mândri astăzi cu înaltul nostru ordin național și are astfel puțința de a-și bate joc de noi, Români din regat, și de aspirațiunile fratilor nostri asupriți de furia șovinismului maghiar.

Eată de ce agitațiunea dințeară nu numai că nu se poate potoli, dar' nici nu se va potoli, cât timp neamului românesc nu i-se va da o satisfacțiune deplină, strălucită, sgomotoasă...

E cu neputință, ca o națiune geloasă de onoarea ei în societatea popoarelor civilizate să supoarte o asemenea insultă cu creștinească resemnațiune, fără a se expune, în asemenea cas, la disprețul vecinilor săi.

Și de onoarea noastră este azi vorba! Baronul Báffy surprinzînd, precum se zice, lealitatea și bună credința guvernului și a Regelui nostru a ținut să ne ofenseze cu intenție premeditată, în mod nedemn și ordinar.

Această ofensă reclama o imediată reparațiune. Fiecare zi de întârziere imprimă urme neșterse de rușine asupra reputațiunii noastre. Ei bine, sînt șese săptămâni

căreia așează un Dumnezeu unic și atotputernic, care intrupează legea morală. Această ființă superioară, ear' nu îngâmfa noastră neputință, e principul cărmuitor al lumii. Actul moral de mărturisire a subordonației noastre cătră acea ființă superioară, e simburile din care răsare sentimentul religios.”

Era firesc, ca cei porniți pe clinul acesta să nu se oprească în cale. Era în firea lucrurilor, ca mulți să prețuească, că e cam slabă mângăierea ce ne-o dăa dumnezeire atotputernică în vorbă, dar' de fapt, simplă umbră metafisică, acel Dumnezeu rod al dialecticeii, acea biserică eterică clădită cu abstracțiuni.

Și apoi, este o urmare fatală a recunoașterii acelui principiu cărmuitor al lumii, ca inimile noastre, de îndată-ce i-au simțit atingerea, să rîvnească nelăcetă cătră dînsul și să fie dogorite de dorul de a stabili între dumnezeire și dînsule acea legătură pozitivă, pe care o statornicește religia.

În fine, în sprijinul acestei tendențe se mai adaugă că o credință, care izvorește din un sistem exclusiv rațional, nu poate naște, decât o morală curat aristocratică. Până la înălțimile ei, nu pot străbate, prin puterea cugetărei, decât puțini privilegiați de felul înțelepților Greciei antice, cari, sub un portic la Atena, propovăduiau virtutea și perfecțiunea morală cătorva rafinați ai literilor și filosofiei.

(Va urma).

*) A. Sabatier. *Esquisse d'une philosophie de la religion.*

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Curentul idealist

de

N. Filipescu

(Urmare.)

I.

Nu odată s'a observat că dogmele renasc, ca prin o încăpățînată fatalitate, de câte-ori li-se prevestește sfîrșitul.

Această constatare puțin măgulitoare pentru sumeția înțelepciunii noastre, avem încă odată prilej a o face. De unde aproape nu se mai pomena de religie și, pe când entuziasmul pentru știința naturalistă devenise covârșitor, deodată, lumea a început să se trezească din buimăceala în care o aruncase strălucitele triumfuri ale științei, greșit interpretate de o anume școală.

Nu-i încă departe vremea când un filosof, multă vreme slăvit, se lăuda a fi osândit pe vecie, nu numai religia, dar' și metafisica, formulând vestita lege, după care, omenirea, eșind din copilăria stărei teologice și străbătînd numai în treacăt metafisica, să îndreptezează cu pas sigur, ca spre ultimul termen al evoluției, cătră starea pozitivă.

Cu ce isteată siguranță ni-se dedia încredințarea că, de astă-dată, sîntem la adăpostul ori-cărei amăgiri, căci adevărurile de

și până în momentul în care scriem, reparațiune nu ni s-a dat. E foarte regretabil. Sperăm însă că deși târziu, dar totuși această chestie va găsi o soluție demnă, o reparațiune mulțumitoare pentru onoarea noastră.

Se vorbise zilele trecute de conferința demonstrativă, din partea noastră, a unui înalt ordin românesc președintelui comitetului național de peste munți, domnului Dr. Ioan Rașin. Nu știm dacă această știre are sau nu oarecare consistență de adevăr. În orice caz ea, dacă s'ar confirma, ar avea darul de a liniști opinia publică și de a dovedi Maghiarilor, că Coroana României nu poate fi abuzată de ori-ce ex-finanț ungurească.

Primirea delegațiilor.

Delegațiunea ungară.

Am dat în numărul de ieri mesajul, ce l-a rostit Maj. Sa la deschiderea festivă a delegațiilor. Revenim azi să dăm și unele amănunte despre primirea în Hofburg, din 17 l. c.

Ca de regulă, când delegațiile se intrunesc la Viena, mai întâiu a fost primită cea ungară.

Delegații s'au adunat la 11 ore în palatul ministerului maghiar, de unde au plecat la Hofburg. Toți în costume „dizmagyar”, afară de Münich, Pulszky A. și Bolgar, cari au fost în uniforme de ofițer și Molnár în costum preotesc. Cătră 12 ore erau toți în sala de marmură a Hofburgului. Foile maghiare constată cu deosebită satisfacție, că ceremonialul s'a săvârșit conform dreptului public ungar. Punct la 12 ore Maiestatea Sa a intrat în sala tronului, primit cu frenetice „eljen-uri”.

Vorbirea președintelui.

Președintele Szapáry a rostit o avertură vorbire de omaj. La început aduce mulțumită Maj. Sale pentru darul cu cele 12 statue și pentru academia militară maghiară. Amintește evenimentele din Orient și apoi continuă referitor la vizitele dela Budapesta.

„Cu bucurie reprimiv la acele strălucite sărbători, cari s'au ținut nu de mult din prilejul, că Maj. Voastră a primit în palatul din Buda pe Maj. Sa împăratul Germaniei, după aceea pe M. M. L. L. părechea regală română. Acea însușire, care s'a manifestat în capitala și reședința patriei noastre, e cea mai strălucită dovadă, că cât de cu căldură se alipește națiunea maghiară la tripla alianță, care formează baza relațiilor noastre externe și cu câtă bucurie a văzut pe un aliat lângă Maj. Voastră.

Știm, că pactele ce sunt de a se renoli în înțelesul legilor noastre între Ungaria și celelalte regate și țări ale Maiestății Voastre câtă grijă pricinuesc Maiestății Voastre. Dar' cu cât sunt mai grele aceste relații, cu atât mai mult țin la olată aceia, cari voiesc să susțină creațiunile dela 1867”. Mai departe accentuează vitregele relații economice ale țării în urma recoltei slabe din acest an. Sfirșește cu dorința, să trăească Maiestatea Sa la mulți ani.

Maiestatea Sa a răspuns cu mesajul, dat în numărul de ieri. Mesajul a fost primit cu călduroase ovățiuni.

Cerere.

După-ce a sfârșit cu mesajul, M. Sa a ținut cerere cu delegații. Pe fiecare l-a onorat cu câteva cuvinte. Cererul a ținut 20 de minute.

Delegațiunea austriacă.

Indată după-ce s'au împrăștiat delegații unguri, s'au intrunit cei austriaci, toți îmbrăcați în frac negru. Maj. Sa l'a primit punct la o oră.

Vorbirea președintelui Thun aduce omagii Maiestății Sale și arată sentimentul de reverință a întregii populații. Nu conține absolut nici o alusiune politică.

Maiestatea Sa a răspuns cu același mesaj, ca și la delegațiunea ungară, numai că în nemțește.

La sfârșit a ținut cerere cu delegații. S'a adresat fără excepție la toți delegații într'un ton amical. Cu delegații din majoritate a discutat chestiuni politice, cu cei din opoziție lucruri indifereate.

Aforisme politice

— Una la si. —

Libertatea e marea parolă a cărei sunet străbate cu bucurie lumea. Anast. Grün.

Ungurii și pacea Europei.

Sub acest titlu „Drapelul” publică un prim-articol din care extragem următoarele:

„În fața luptelor intestinale din Austria, Germania conta pe puterea unitară a Ungariei, și multă vreme s'a crezut că Ungurii sunt elementul cel mai prețios pentru susținerea triplei-alianțe.

Dar' visul acesta a durat până mai deunăzi, când visita Regulii României la Budapesta a dat ocazie Ungurilor să-și descopere singuri punctele slabe, să-și arete chiar ei Europei ranele adânci care le rod soliditatea statului pretins unitar.

Din exces de trufie sau nedibăcie, presa maghiară a crezut că tripla-alianță a căzut la picioarele guvernului ungurec, și că visita Regelui nostru putea prin urmare fi exploatată, fără nici o grijă, în dauna celor trei milioane de Români subjugăți.

Toate cruzimile pe cari le poate comite condeinul au fost spuse la adresa acestora, și toate umilințele s'au produs la adresa României-libere.

Rezultatul a fost o puternică afirmare a naționalității române subjugate de Unguri, și o puternică protestare a presei și a publicului din România.

O adevărată explozie care a pus în mirare mai ales pe Germani, pe acei-ce contau mai mult pe soliditatea statului maghiar.

Publicistii germani mai lucizi, mai cunoscători ai situației, au protestat chiar dela început în contra felului cum Ungurii exploatau visita împăratului lor la Budapesta.

Unele ziare germane merg chiar de pe acum până la a spune, că chestia Românilor din Ungaria e o chestie din cele mai importante pentru pacea Europei, și că nici o alta din multe câte sunt la ordinea zilei nu se vor pute rezolva până-ce nu se va rezolva ea.

Baronul Bánffy a avut îndrăzneala să afirme, de pe banca ministerială, că agitația e factice și dusă de o mână de oameni care își fac din ea un mijloc de trai. Presa germană nu se mulțumește încă cu explicația aceasta, ba ea pare chiar iritată, că primul ministru ungar toarnă unt de lemn peste foc, înăspriind prin insușite o stare deja prea critică prin ea însăși.

Vom vedea la urma urmei ce va cântări mai mult în ochii susținătorilor triplei alianțe: Pacea lumii obținută prin întărirea acestei întregite alianțe, sau trufia ungurească.”

EMKE.

(Urmare.)

Despărțimintele sau secțiile.

EMKE dela început a pus mare pond pe întemeierea de despărțiminte filiale prin țeară, de deosebire prin Ardeal. Despărțimintele sunt de mare preț pentru centru, căci ele nu numai că măresc fondurile prin diferite colecte de bani, dar' totodată arată direcțiunile diferitele pedeci, ce s'au în calea maghiarizării, indică și ofer mijloace pentru delăturarea lor și dau centrului sfaturi și posibilele înlesniri. În adunările lor, despărțimintele adese-ori pun la ordinea zilei și discută chestii, cari privesc întreaga reuniune și decisiunile le aduc la cunoștința centrului, spre orientare și eventual acceptare. Și ea-răgi în chestii însemnate, cum e d. e. aranjarea loteriei, central a solicitat păreri tuturor despărțimintelor. Astfel despărțimintele EMKE sunt organice, pline de viață și stau într-o legătură intimă cu conducerea centrală, cum, durere, nu sunt despărțimintele „Asociațiunii” noastre!

Aceasta e una dintre cauzele, cari au contribuit, ca EMKE să progreseze și să iasă în avânt. De aceea s'a pus mare pond pe despărțiminte și în urma unei activități neobosite întru întemeierea lor, s'a ajuns rezultatul, că azi întreg Ardealul e cuprins de o rețea neîntreruptă de despărțiminte comitatense, orășenești și cercuale.

Ele sunt organizate pe baza unui regulament intern, votat la 1890 în adunarea generală din Deva.

Eată despărțimintele:

În Ungaria.

În Ungaria sunt organizate până acum 4 despărțiminte: unul în Budapesta, al doilea în Dobrițin, al treilea în Arad și al patrulea în Senteș. Direcțiunea continuă cu întemeierea de noue despărțiminte.

În Ardeal.

Comitatul Albea-de-Jos. Despărțământul central are pe teritoriul comitatului 3 cercuri filiale (fiókkör). Sedul despărțământului e Azudul; comitetul, ca în genere la toate des-

părțimintele, e compus în majoritate din oficiali publici, în frunte cu șpanul și viceșpanul. Filialele sunt în: Vinul-inș., Blaj, Ighiu, Uoara, Aiud (oraș și cerc), Roșia și Ocna-Sibiului.

Dintre aceste cel mai activ este cercul din Blaj, unde se află și o școală EMKE. Cercul are bibliotecă, care a dat-o spre folosință casinei maghiare din Blaj; în anul acesta și-a sporit biblioteca cu cărți de nou cumpărate în preț de 124 fl. În fruntea cercului stau Enyedi, jude cercual și pretorul Simouffy.

Alba-Iulia formează un despărțământ orășenească, în frunte cu primarul Novac. În revierul lui se află 12 membri fondatori și 118 ordinari. Taxele au fost 136 fl., cari s'au trimis cassei centrale din Cluj. Despărțământul a ajutat casina orășenească, asilul și grădina de copii.

Comitatul Bistrița-Năsăud. Despărțământul își are sediul în Bistrița. A avut 132 de membri, intrate 221 fl. 40 cr., din cari 119 s'au trimis în centru, din rest s'au ajutat școalele populare maghiare din Bistrița. În Bistrița EMKE are un asil de copii, care, după-cum se spune în raport, e în progres. Numărul copiilor ce l-au cercetat se urcă la 60. Despărțământul are un singur cerc filial, în Rodna-veche. Sunt însă organizate în comitat 5 cercuri și 6 biblioteci populare.

Corurile sunt în comunele: Șieu-mare, Șomfalău, Zeița, Tonicu și Năsăud. Ele au dat concerte țărănești și și-au adunat fonduri.

Bibliotecile se află în Șieu-mare, Zeița, Rodna-veche, Năsăud, Bistrița și Nimigia-ung. și sunt toate folosite.

În toate aceste comune se află câte puțini Maghiari, cu ajutorul cărora EMKE speră să a maghiarisa pe Români și Sași din acel ținut.

Astfel bună-oară Șieu-mare are 1678 de loc., dintre cari Sași sunt 819, Români 542, Maghiari 280, după statistica oficială.

În Șomfalău sunt în număr egal Români și Maghiari. În Năsăud din 2697 de loc., abia sunt 170 de suflete Maghiari etc. Singur în Zeița (Zselyk) și în Nimigia sunt Maghiarii în majoritate.

(Va urma.)

Intemeierea parohiei române în Lechința-săsească

— Scriere particulară. —

Ciaba, 14 Noemvrie n.

Cetind în nr. 243 al „Tribunei” prea scurta știre despre cele petrecute la Lechința-săsească, mă ved silit să fac eu o descriere mai amănunțită, căci, actual săvârșit este însemnat nu numai din punctul de vedere bisericesc, ci și din punct de vedere național. Frunzărind istoria poporului român aflăm într'însa timpuri de când Românului îi era interzis a învăța carte, ba și a cumpăra (de veci pământ, și aceasta cu deosebire în părțile locuite de Sași. Totuși poporul român, ca unul ce iubeste munca și dorește a câștiga și avere, s'a născut a cumpăra și prin comunei săsești astăzi unul, mănă altul, câte o bucată de pământ, pe care numai decât și-a edificat casă. Progresul făcut e însemnat și el se continuă sub ochii noștri.

Cu aproape 40 ani înainte de aceasta s'au domiciliat în Lechința-săsească locuitorii români din Bistrița: Logvin, Mihail și Siminic, ca maeștri de cărămizi, câștigându-și cu mari greutăți abia numai atâtă pământ cât să-și edifice case. Aceștia și succesorii lor au continuat maeștria de cărămizarii timp îndelungat, și înmulțindu-se numărul la 40 familii au conceput ideea de a întemeia o parohie română gr.-cat. și a-și edifica biserica.

Ei și-au câștigat concesiune dela ministru, ca să colecteze milă și au și strâns oarecare sumă modestă. În timpul acesta Bistrițienii au cumpărat biserica Minorilor de acolo. Biserica veche a lor deveni astfel superfluă și au donat-o Lechințenilor. În primăvara anului curent, o clacă de peste 30 care de prin comunele românești învecinate cu Lechința și Bistrița, vechia biserica de lemn a fost transportată la Lechința. Bani adunați ca milă nefind de ajuns, protopopul tractual Alexandru Silași — căruia îi revine mare merit întru fundarea acestei parohii — a emis un apel către toți preoții și cunoscuții din comitatele Bistrița, Solnoc-Dobâca și de pe Câmpie — în urma căruia a încurs o sumă frumoasă. Din aceasta s'a acoperit turnul bisericii cu tinichea și s'au făcut și alte lucruri de lipsă în biserică.

La dorința poporenilor de acolo, fiind biserica gata, preotul din Harina Civil Negrușiu, a făcut rugare la ven. ordinariat din Gherla, ca biserica nouă să se sfințească, spre care scop a fost delegat al protopop. Actul sfințirii s'a făcut la 7 a l. c., în ziua sfântului mucenic Demetriu.

La orele 8 1/2 s'au început ceremoniile sacre.

Actul binecuvântării l'a săvârșit delegatul însoțit de 14 preoți și 2 diaconi în persoanele: Ioan Baciu, Filipan, Bungărean, Suia, Nechita, Alexandru Cheresteș, Rus Simeon, Simon, Salvan, Cupșa, Mihail Baciu, Grigore Răsu, Ioan Murășan, Făgărășan, Pompeiu și Negrușiu.

La liturgie a cântat corul vocal al „Reuniunii române de cântări” din Bistrița, ear' la finea ceremoniilor, 12 1/2, delegatul episcopesc a rostit o predică, făcând istoricul parohiei și însemnătatea zilei. La solemnitatea aceasta, pe lângă poporul român și sas, în număr aproape la 800—1000, au mai participat și notabilități din Lechința, anume preotul săsesc Wohl din loc, protopretorul și alții.

După binecuvântarea bisericii, delegatul însoțit de Ioan Baciu și George Curtean — acest din urmă încă a contribuit cu obolul său și ajutorul moral întru fundarea parohiei — au făcut vizită preotului I. Wohl, Drului Stefan Hedrich și familiei Laday, cari au participat atât la banchet, cât și la petrecere seara.

La banchetul, care s'a dat în hotelul de acolo, au participat peste 40 persoane și s'au ridicat mai multe toast.

Seara la 6 ore s'a dat concert. Dirigen-tul corului din Bistrița, dl Traian Brătescu însoțit de 30 coriști, s'a produs cu succes, câștigând aplauze din partea publicului.

Eată numele coriștilor:

Sopran: Florica Feldrihan, Rafila Beșoan, Florica Rus, Rafila Cepanariu, Ana Cuc. Alt: Florica Sas, Fira Cepanariu, Ludovica Bumb, Florica Cristurean, Veronica Beodean; Tenor: Iuliu Chitta, Pavel Urs, Vasile Bucur, Pavel Cristurean, Mitru Sângercean, Ioan Bucur. Bariton: Ioan Botta, Ioan Sas, Pavel Odorhian, Ioan Sângercean, Mitru Odorhian, Vasile Bugnariu, Lazar Prislopan. Bass: Pavel Bucur, Ioan Bilegan, Mitru Bilegan, I. Dêmb, Mitru Dohotariu, Petru Crăciun, Ioan Bilegan sen.

Piese de cântat au fost: Pașorul, cuartet, cor mixt de Costescu. Pământ vestit, cuartet, cor bărbătesc de Flechtenmacher. Hei leliță; cuartet, cor mixt de Dima. Taci bărbăte, sextet, cor mixt de Vidu. Mandruliță, duet, voce femeiești de Brătescu. Cucuruz, cuartet, cor mixt de Dima. Frunzuliță, cuartet, cor mixt de Flechtenmacher. M'as mărita, sextet, cor mixt de Dima.

După concert a urmat petrecerea cu joc, la care au participat următorii: dl și d-na Silași, dl și d-na Scurtu și d-na, dl și d-na Roșu, dl Dr. George Linul, avocat și fiscal comitatens, George Curtean, secretar la „Bistrițana”, George Mateiu, conducător tipograf, Vasile Borda, sergent-maior, Iuliu Chitta și d-na, Traian Brătescu, cu 30 coriști, fi de țărani din Bistrița; apoi din Lechința dl preot evanghelic Wohl, Dr. Stefan Hedrich, medic, Gustav Lășay, d-na și d-na, seful dela gara din loc cu d-na, primarul cu familia, notarul Seidel; Iosif Stupinean, preot, ca d-na și d-na, Ioan Murășian din Thețiu cu d-na și d-na, Iacob Nechita Euciu cu d-na, Grigore Rus cu d-na, Ioan Soponeșcu din Buduș cu d-na, George Butnar, preot, Bratfalău cu d-na, Brătean, preot pe Marăș, Ciriil Negrușiu cu d-na, Ioan Baciu, Soimăș cu d-na, Mihail Baciu din Feleac cu doamna, Ioan Mate Chiraleș cu d-na și d-na, Lazar Stupinean Fisat cu familia, Teofil Oitean, Cupșa din Feldioara cu d-na, Salvan, Chifa, teolog abs., Ioan Pop, preot în Visuia cu d-na și d-na, d-na Murășanu din Șieu-Christur cu d-na, Alexandru Cheresteș, Bungard, Clemente Maxim, docent în Thețiu, Pompeiu Făgărășan, Teure, Ioan Morariu, doctor în Ufalăul-săsească cu d-na și d-na și alți mai mulți.

Ca încheiere primească binefăcătorii cari au contribuit cu obolul lor la edificarea celei biserici expresiunea de mulțumită și recunoștință a micului popor român din Lechința-săsească.

Preotul Salvanu.

REVISTA PRESEI.

Presă română.

Gazeta Transilvaniei (nr. 247—8) publică sub titlul „Situatiunea schimbată” o serie de articoli, a căror țință nu se prevede încă. Mersul ideilor e cam acesta: „Dacă cele-ce am pățit în timpul din urmă e firesc dorul de a ști cum stăm. Publicistica e datoare a sprîjinii lămurirea situației, fiindcă vedem elemente, cari se ofer a continua politica nefastă importată la noi. „Dacă am mai suferi aceste, atunci am merita să fim taxați de niște nemernici”.

Încercarea de a descoperi adevărul e grea. Căci toți caută a se apăra din punctul lor de vedere. Adevărul nu se poate descoperi din păreri individuale, ci trebuie să „judicăm activitatea noastră politică după rezultatele ei”.

Act încep reprivirii istorice, dela 1881 încosece. Se arată ce poziție a luat „Gazeta Transilvaniei” la 1883, când primată se

încerca alipirea României la tripla-alianță și când dl Sturdza a zis către corespondentul unei foi engleze:

„Ultimul rest de înstrăinare a disparut deja și armonia cea frumoasă, care s'a stabilit între Austro-Ungaria și România, e așteaptă pe așa solide fundamente, încât are perspective, că va dura mult timp.”

Seria urmează.

CRONICA

Sibiul, 19 Nov. n. 1897.

Din cauza sfinței sărbători de mâne, numărul proximal al foi noastre va apăre numai Luni seara.

Mihail Andreica. Măne își sârbează ziua onomastică și totodată aniversarea a 70-a a nașterii, venerabilul tribun dela 48, dl Mihail Andreica din Câmpeni. Trimitem din acest prilej cordiale gratulări bravului luptător, la care toți Români privesc cu venerațiune.

Eată după Enciclopedia Română unele date despre veteranul tribun:

Andreica Mihail, proprietar în Câmpeni, n. 9 Noemvrie v. 1827, cel mai viteaz tribun din oastea lui Iancu, la urmă prefect în locul lui Butean, pe care l'a spânzurat Hatvany. În etate de 21 ani A. a dovedit în mai multe bătălii un rar curaj. Însuși Iancu zice într'un decret al sen., din 15 Septembrie 1849, că gloria învingerei asupra armatei lui Hatvany, i-se cuvine tribunului A. Viteaz în bătălie, a fost uman și îndurător cu cei învinși. La 1849 a fost împreună cu Iancu trimis în deputațiune la împăratul în Viena. — Un tainic joc al sorții i-a mântuit viața și l'a scăpat de soarta tribunului Molnar, a prefectilor Dobra, Butean și alți Români din Abrud și Abruzel, cari au căzut jertfa trădării. Intrând Hatvany, în 6 Maiu 1849, în urma unei trădări, în Abrud, în timpul când Români cu Maghiarii tractau în biserica reformată despre condițiunile împăciuirii, a pus mâna și pe A. În ziua următoare Hatvany invită pe prefectul Butean, ca dînsul să meargă la Iancu în Câmpeni cu o provocare în scris, ca Români în 24 de ore să depună armele și să capituleze. Butean a refuzat. Astfel a trimis Hatvany pe A., acesta însă nu s'a mai totora la Hatvany, precum îi „poroncise”, ci împreună cu Iancu și cu ceilalți tribuni s'a pus în fruntea vitezelor „Moji”, cu cari au zdrobit și nimicit armata lui Hatvany. A. protopopul adevăraților Moji, la nașterea sa primise deja semnificativul nume „Ureut”, nume ce în Muștii-Apusei se dă nou născuților de o faptură puternică. A. a fost decorat din partea împăratului Francisc Iosif I. cu crucea de aur pentru merite „leor” din partea împăratului taturor Rușilor, Nicolae I., cu medalia de argint. (I. St. S.)

Societatea „Petru Maior” s'a constituit pe anul școlar 1897/8 astfel: președinte: George Adam, stud. în drept; vicepreședinte: Vasile Virgil Moisil, stud. med.; secretar: Ioan Pop, stud. în drept; casier: Camil Velican, stud. jur.; controlor: Ioan Fruma, stud. jur.; bibliotecar: Nicolae M. hulin, stud. fi.; arhivar: Augustin Strățianu, stud. jur.; econom: Aurel Cioban, stud. jur.

În comisia literară: președinte: Ilarie Chendi, teolog abs. și stud. fi.; referent: Vasile Virgil Moisil, stud. med.; membri: Aurel Cioban, stud. jur.; Ioan Pop, stud. jur.; Ioan Fruma, stud. jur.; Stan Vidrighin, stud. tehnic; Nicolae M. hulin, stud. fi.

În comisia supraveghetoare: Roman Rudnean stud. med.; Traian Morcan, stud. jur. și Victor Peștean, stud. med.

Petrecere în Sibiul. Măne, Sâmbătă seara se va da în sala dela „Împăratul Romanilor” o petrecere cu dans aranjată de „Junimea română din Sibiul”. Începutul e la 8 ore seara. Prețul de intrare de persoană 1 fl., de familie 2 fl. Venitul curat este menit unui scop cultural.

Postul de medio în Rășinari se va complini Luni, prin alegere. Printre candidați este și simpaticul tânăr, dl Dr. Iuliu G. Anca, medic cercul în Șomcuta. Di Anca este un distins elev al universității din Viena, și credem că are cele mai bune șanse de reușită.

„Szatmári Ellenör”, faimoasa fizică ce apăsă redigată de un preot gr.-cat. Papp Lajos, a facut. În ultimul număr redactorul publică următoarele:

„În înțelesul înaltei ordinațiuni a prea veneratului consistoriu episcopesc din Gherla de dato 19 Octomvrie nr. 8537, care ordinațiune mi s'a comunicat prin oficiul protopopesc în 19 Noemvrie, trebuie să mă retrag dela redactarea lui „Szatmári Ellenör”. Ca ocaziunea aceasta declar, că mă retrag și dela edarea lui „Szatmári Ellenör” și cu ziua de astăzi sistez spărtiunea foi...”

Adecă, în sfârșit putem înregistra un fapt laudabil al consistoriului din Gherla. Și dorim să nu se oprească aci, căci câmpul e vast. „Lajos” de acestia mai s'au încă printre popii din diecesa Gherlei.

Fir telegrafic între România și Germania. Directorul general al poștelor și telegrafelor din România a erimit din partea colegiului său din Berlin, directorul general al poștelor și telegrafelor germane, o adresă prin care îi face cunoscut, că Germania este dispusă a înființa un fir telegrafic special

între România și Germania. Importanța acestui fir este de necontestat. România va câștiga prin aceasta întreaga corespondență a Orientului, care până acum se transmitea prin firele Filipopol—Constantinopol. De ideea facerii acestui fir este legată aceea a înființării unui cablu sub-marin între Constanța—Constantinopol. Așa fiind, toate depeșele din Germania și Austro-Ungaria vor pute trece cu un mare câștig de ușură prin firul român București—Constanța—Constantinopol. România câștigând taxele ce se percep la telegramele de transit. Propunerea se va supune ministrului român de interne.

Procesul sângeros din Zagreb. Faimosul proces ce decurge la tribunalul din Zagreb contra țeranilor croați răsvrațiți la Sjenick, e bogat în frumoase revelații de cruzimi, la cari s'au dat țeranii aduși la desperare de voluțiile stăpânirii ungurești.

Eată o scenă de acestea, foarte caracteristică:

O țerancă, una dintre eroinele răcoalei, s'a năpustit cu furie asupra unui funcționar, care trăgea de moarte și sâmbatic fl lovia cu sapa, tipând: „*Mă Ungure! Ce gras ești! Noi te-am îngrășat și tu vrei să-mi iai plugul și patul, ca să zac pe pământul gol?*”.

Pungașul Chudy osândit. Sentența, ce-am semnalat ieri că s'a adus în procesul sensationnal al comisarului de poliție Chudy, declară pe acusat culpabil de *sesesprezece falsificări de acte publice* și de *sesesprezece defraudări comise în exercițiul funcțiunii*. Pentru aceste crime vinovatul e osândit la *șase ani temniță și zece ani pierdere drepturilor cetățenești*. În pedeapsă se socotește un an de arest preventiv. Osânditul mai e îndatorat să restituie tesaaurul public 8935 fl. 66 cr. Atât osânditul cât și procurorul au apelat contra sentenței.

Studentii din Gratz contra Jido-vilor. Reuniunile universitare din Gratz, aranjând conform obiceiului un banchet din prilejul instalării noului rector, n'au invitat și pe profesorii universitari jidovi Forchheimer, Reinitzer și Löw. Din cauza aceasta, rectorul și ceilalți profesori, urmând solidarității colegiale, nu s'au dus nici ei la banchet.

Ziaristi prietenii păcii. La Paris s'a întemeiat de curând o „societate internațională a ziaristilor prietenii păcii”. Proiectul de statute al noiei societăți s'a trimis tuturor reuniunilor de ziariști din lume, cu lăvirea de-a păsă între membrii societății. Adunarea generală se va ține pe la sfârșitul lui Noemvrie. Proiectul de statute constă din 7 puncte laconice; scopul societății e lăpșarea ideilor de pace. Cei dintăiu 150 membri ai societății vor figura ca membri fondatori.

Bismarck... neunoscut! În fiecare an, soldații prusieni trebuie să treacă un examen sumar, stabilind gradul lor de capacitate. Anul acesta, într'un oraș din Prusia-orientală, acest examen a dat rezultatele cele mai surprinzătoare. Una din chestiunile puse era: *Cine e Bismarck?* Două treimi din tinerii soldați au răspuns într'un chip satisfăcător; ceilalți au dat niște răspunsuri cari de cari mai boacăne. Eată câteva din ele: — Bismarck a fost împăratul Francezilor.—Bismarck a murit.—Bismarck are pensie dela guvernul francez și trăiește la Paris. — Bismarck a luat parte la răboiul din 1870 și a primit o medalie ca recompensă pentru buna lui purtare.—Bismarck e un descendent al familiei de Hohenzollern. — Sermanul cucerilor de fier!

Avis! Onoratele dame, cari vreau să cumpere mătăsării umitor de ieftine, și totuși frumoase și bune, stoffe de spălat și din lână de oaie, — care sunt potrivite și de cadouri de Crăciun — se binevoiesc a cere colecțiunea de mustre, compusă anume spre acest scop, dela casa de articole de modă *Mathias Weiner* (Budapesta, Calca András-y nr. 3), care se expediază gratis și franco.

Știri mărunte. La New-York curtea cu jurați a osândit la moarte prin ștreang pe un Ungur, Malinák András, care și-a ucis amanta, pe când dormia.

— Orașul Loreto, situat în partea de sud a statului american Peru, a fost total pustiit de un orcan groaznic; numai câteva case, cele mai mari, au rămas nedărmate. Catastrofa a secerat multe victime omenești.

— *Petersburgul* a fost inundat, în părțile mai joase, de Neva, scoasă din alvii de un orcan puternic; mii de familii au rămas fără sălaş.

— La Huszt incendiul grozav ce pustia pădurile a fost stins abia în urma unei ploii neîntrerupte de 24 ciasuri; pagubele se urcă la 80.000 fl.

— Deputatul *Sima Ferenc* o fost osândit din partea tribunalului din *Kun-Sat-Miklós* la 3 săptămâni temniță și 100 fl. amendă pentru calumnie.

— La Brașov s'a întemeiat partidă social-democrată.

— *Pastos*, șeful partidului radical din Serbia, a fost pus sub acuză pentru un delict de presă.

— În Atena colonelul *Mastrapas* a pămuit pe deputatul *Stergadis*, care l'a acuzat pentru retragerea dela Domokos.

— La edificiul postal central din Atena hoți necunoscuți au furat marce în preț de 300.000 franci; dar marcele erau — folosite!

ECONOMIE.

„Banca Poporului.”

Băncei populare din București, despre care am făcut amintire, i-s'au pus bazele întemeierei. Noua bancă are numele „*Banca Poporului*”.

Scopul acestei băncei este de a înlesni în primul loc, lucrări industriale și diferite întreprinderi comerciale, prin deschideri de credite.

Accionari ai acestei băncei pot fi numai Români.

Capitalul băncei este, deocamdată, de 200.000 lei, împărțit în 4000 acțiuni a câte 50 lei.

Operațiunile principale ale băncei sunt scontarea și rescontarea de cambii, mandate și alte efecte comerciale; acordarea de credite pe garanții și împrumuturi pe efectele de valoare; împrumuturi ipotecare cu termene scurte; cumpărări de imobile urbane sau rurale și vinderea lor; afaceri de comision, etc.

Consiliul de administrație al băncei ales aseară se compune din următoarele persoane: Dr. Istrati, profesor universitar, M. Vlădescu, profesor universitar, S. Periețeanu-Buzău avocat, senator, Ch. Staicovici, Sava Ștefănescu, director al liceului sf. Sava, Ulpiu Hodos, Aurel Popovici, publicist, Ioan C. Grădișteanu, mare proprietar și deputat, C. Dișescu, profesor universitar și avocat, C. Tălășescu, proprietar, Virgil Popescu, profesor, I. Rădoiu, avocat, fost president al tribunalului de comerț.

Censori: G. I. Boambă, proprietar, Z. Hereșcu, pensionar și proprietar, I. S. Ne-goescu, proprietar.

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului”.

Raportul comitetului pe anul 1896.

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului” își va ține adunarea generală, Duminecă, în 9/21 Nov. c. în Sebeșul-de-jos. Comitetul a prezentat adunării următorul raport:

Încurajat de valorosul sprijin al tuturor factorilor competenți, comitetul D-Voastră este în plăcuta pozițiune a constata, că în decursul anului 1896 s'au adaus la activul Reuniunii noastre mai multe lucrări săvârșite spre binele și înaintarea țeranului nostru agricultor. Despre rezultatul acestor lucrări ne luăm voe a ne face în cele următoare raportul nostru prescris:

Cornățel, Porcești, Mohu, Gușterița, Veștem, Fofeldea, Roșia-săsească și Seliște, sunt comunele, în cari comitetul a ținut a se presenta în decursul anului 1896. În primele 5 la întruniri agricole, în a 6-a aranjând obicinuita expoziție de vite, în a 7-a la plantare de pomi altoiți, ear' în cea din urmă la cursul de altoit pomi.

Întruniri agricole.

La prima întrunire agricolă, ținută la 12 Aprilie n. 1896 în comuna Cornățel, sub conducerea presidentului D. Comșa, cu bucurie am constatat prezența a câte unei deputațiuni a Avrigenilor în frunte cu părintele protopresbiter Ioan Căndea, a Săcădățenilor în frunte cu parochul C. Prie și a Gușterițenilor în frunte cu învățătorul G. Stănescu. Discursurile ținute aici: al presidentului despre cultura pământului după comasație și despre ținerea vitelor, și al secretarului Reuniunii despre însemnătatea tovarășii agricole, au fost cu viu interes urmărite de cei prezenți. Înființarea unei tovarășii agricole în Cornățel, va schimbaa la toată întem-plarea referințele economice din această localitate cam înapoiată în ale agriculturii.

La 21 Aprilie n. ne-am prezentat în comuna Porcești, unde s'a ținut a 2-a întrunire agricolă. Disensiunile dintre o parte a fruntașilor comunei au influențat, durere, și asupra rezultatelor, ce întrunirea noastră ar fi trebuit să le aibă în această vrednică comună. Cu toate aceste se sperăm, că viitorul cel mai apropiat ne va dovedi, că cei chemați a sta în fruntea afacerilor, nu vor întrelăsa a înființa aici tovarășia agricolă, grădina de pomi și însoțirea de credit rural sistem Raiffeisen, despre a căror

însemnătate pentru comuna Porcești, provăzută acum cu gară, s'a vorbit la această întrunire.

Încă cu ocasiunea ținerei adunării noastre generale din 1894, comitetului D-Voastre i-s'a descoperit, că în harnica comună Mohu bunii economi de aici au înființat din arândă pășunatului de iarnă un fond, ce ar atinge suma de fl. 9000, care se administrează, fără nici un statut, prin o comisiune a fruntașilor. După legile în vigoare comunei i-s'a impus regularea proprietății acestui fond. Comisia fruntașilor din comună au reclamat în acest scop conlucrarea comitetului Reuniunii. În consecuență delegațiunea comitetului, consistătoare din presidentul D. Comșa, membrul comitetului Dr. Aurel Brote și secretarul V. Tordășianu, au asistat în 14 Aprilie n. la conferința comisiei, care avea să facă propuneri, ear' în 14 Maiu n., la adunarea generală a proprietarilor, care avea să decidă definitiv asupra sorței fondului. Mulțumită buniei înțelegeri, ce domnește în această comună, proprietari cu mare însuflețire au acceptat, cu puține modificări, propunerile comisiei, conform cărora: părtași ai acestui fond sunt toți proprietarii români din Mohu; din suma banilor, fl. 100 se dăruiesc pentru fondul pompierilor din Mohu; fl. 500 (comisia propusese fl. 100) va forma basă la înființarea unui fond de asigurarea realităților proprietarilor din Mohu contra focului; fl. 1000 (comisia propusese fl. 2000) se dăruiesc comunei bisericești gr-or. române din Mohu pentru susținerea școlii confesionale; după-ce propunerea comisiei de a se vota fl. 100 pentru „*Tovărășia de feteșorie a femeilor române din Mohu*”, ce s'ar înființa, s'a respins de adunare: restul banilor se folosește la înființarea unei „*Însoțiri de credit sistem Raiffeisen*” astfel, că cu cuota de câte fl. 10, se înscriu de membri ai însoțirii toți părtașii fondului, ear' prisorul banilor trece ca fond neatacabil al însoțirii. Aceste premerse, adunarea s'a prefăcut în adunare generală constituantă a însoțirii, care a acceptat și subscris statutele, și și-a ales funcționarii. Multele pedeci obvenite cu aprobarea statutelor, a făcut de însoțirea în 1896 n'a putut fi aprobată. Tot cu acea ocasiune s'a pus basă și la înființarea unei „*tovarășii agricole*” în Mohu.

Poporațiunea română din Gușterița, deși neînsemnată la număr, ne-a primit și ea în mijlocul seu la 4 Octomvrie n. 1896. Cum comasația hotarului comunei este în curgere, vorbirea presidentului D. Comșa asupra comasării, a fost cu viu interes urmărită. Ear' în urma discursului aceuiași president, acomodat împrejurărilor locale, despre însemnătatea „*fondurilor bisericești, școlare, create din contribuiriile parohic-nilor în cereale*”, bravii gutserițeni au înființat un asemenea fond, care va crește mereu din contribuiriile celor peste 30 membri înscriși. Statutele acestor fonduri, luate de presidentul nostru, au fost date spre studiere fruntașilor din localitate.

Duminecă la 8/20 Decemvrie 1896, am ținut a 5-a și cea din urmă întrunire din anul 1896 în valoroasa comună Veștem, întrunire bine reușită. Discursuri bine primite s'au ținut prin presidentul D. Comșa despre cultura fânățelor și a pomilor și prin secretarul despre foloasele tovarășii agricole și a însoțirilor de credit rural sistem Raiffeisen. Este speranță, că bravii veștemeni vor înființa în curând o însoțire de credit. (Va urma).

Teatru orașenesc în Sibiu.

Sâmbătă, 20 Nov. n.

„Das Haus des Majors”. Comedie în 4 acte de Oscar Walter și Leo Stein.

Începutul la 7 ore seara.

Pentru redacție și editură responsabil: Petru Simtion. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

4389—1897.

[2286] 3—3

Publicațiune.

Moara cu 3 petri a comunei Gurariului și munții Cindrel, Niculești, Foltea, Gaujoara se dau în arândă pe 3 ani dela 1 Ianuarie 1898 începând în cale de licitațiune publică, în 21 Nov. a. c. st. n., la 10 ore a. m., în cancelaria comunei Gurariului.

Vadiu pentru fiecare obiect de ex-arândare e 50 fl. și condițiunile speciale se pot vedea până la ziua de licitare în cancelaria susnumitei comune.

Seliște, în 10 Noemvrie 1897.

Prin pretorul cercului:
Dragits.

Fotografări zilnic la ori-ce fel de timp dela 9—5 ore.

Atelier fotografic de bun renume

VILHELM MANN

Sibiu, Piața-mare nr. 19. [1219] 28—32

se recomandă pentru executarea excelentă a ori-cărui fel de fotografie: portrete singurateice, grupuri de familie sau societăți de nemărginit număr, precum și tablouri.

!!Specialist în fotografiarea copiilor!!

Portrete pe platină în mărime naturală dela 15 fl. în sus. Executare corectă și garanție pentru identitate perfectă.

Fotografări zilnic la ori-ce fel de timp dela 9—5 ore.

Nici o bancrută mare!

ci stând pe basă solidă suntem în stare a vinde ori-cui pe lângă prețul ne mai auzit de ieftin numai de fl. 6.60 următoarea garnitură de argint britanic constatătoare din 56 de bucați.

- 6 bucați cuțite de cele mai fine Britania pentru masă cu tăiș veritabil englezesc;
- 6 bucați furculițe americ. de argint Britania din o singură bucată;
- 6 bucați linguri americ. de argint Britania.
- 12 bucați lingurițe americ. de argint Britania pentru cafea;
- 1 bucată lingură americ. de argint Britania de scos supă;
- 1 bucată lingură americ. de argint Britania de scos lapte;
- 2 bucați pahare americ. de argint Britania pentru ouă;
- 2 bucați tave engleze de argint Britania pentru service;
- 1 bucată feteșee admirabile de masă;
- 1 bucată „trecurătoare pentru ceai”;
- 1 bucată presăvitoare Britania fină pentru zahăr;
- 3 bucați cuțite fine pentru poame cu mănunchiu de porcelan;
- 3 bucați furculițe fine pentru poame cu mănunchiu de porcelan;
- 6 bucați tave Victoria.

56 bucați laolaltă numai fl. 6.60.

Toate obiectele de mai sus suntem în poziția a le trimite cu minimalul preț de fl. 6.60. Argintul Britania este un metal în totdeauna alb, care își conservă coloarea de argint 25 de ani, despre ce se garantează. Spre cea mai bună dovadă, că acest inserat se bazează pe purul adevăr, dăm următoarea:

Declarație publică.

La cas dacă garnitura de argint Britania trimisă nu ar corespunde, suma plătită se reintoarce fără impedecare. Cine are numai trebuință de așa ceva, se comandeze garnitura pomposă de mai sus, care e potrivită mai ales ca

dar de nuntă și de sărbători,

cât și pentru hotele, restaurante și case mai bune.

Se capătă numai în

Exporthaus Rix,

liferant a reuniunii casei învățătorilor etc., firmă înregistrată, existentă de mai bine de 30 ani.

Viena, II/2., Praterstrasse 16 D/1.

Trimite în provincie cu rambursă sau dacă suma se trimite înainte.

Pulvere de curățit 10 cr., cutie 40 cr.

Veritabil numai cu marca de protecție.

Numéroase scrisori de recunoștință stau la dispoziție.

Nu mai atunci e veritabil, dacă fiecare cutie e provăzută cu marca mea de protecție.

Pentru mărirea, perfecționarea și conservarea

frumseții

cel mai excelent, deplin inocent, curat chimic și preparat fără unsoare e

Margit-Crème.

Efectul surprinzător.

În câteva zile se perde ori-ce peată, pecingine, beșicătură, umflătură (milteser și ori-ce altă boală de peie. Netezește crețele și locurile de vârsat, împrumută chiar și indivizilor în vîrstă o față tineră atrăgătoare.

Renumiții profesori Dr. Mosengeil și Metzger fac să dispară crețele de vârsat prin massage. Spre acest scop e îndesosebi potrivit Margit-Crème. Dacă punem odată la zi pe față Margit-Crème, dispar nu numai petele, pecinginea și alte necurățenii, ci și crețele, locurile de vârsat și alte neregularități, pricinuite de bătrânețe, gânduri, boale etc.

Mijloc contra influenței soarelui și vîntului.

Se poate întrebuința și ziua.

Borcănaș mare 1 fl., mic 50 cr.

Pudră Margit 60 cr.

Săpun Margit 35 cr.

Pată de dinți Margit 50 cr.

Regeneratorul de păr Rosetterre dă părului cărunț coloarea primitivă 1 fl.

Mijloc de a face părul blond colorează ori-ce păr în blond-auriu 50 cr. și 1 fl.

Pomadă tannochnin cel mai bun mijloc a îngrijii și a face părul să crească 35 cr. și 50 cr.

Pomadă Rohus de musteață dela Világosvár pentru a avea o musteață falnică frumoasă 25 cr. și 35 cr.

Földes Kelemen,

Arad, strada Francisc Deák nr. 1.

Laboratoriu: Strada Lázár Vilmos nr. 1.

Magazie de specialități farmaceutice și igienice din țeară și străinătate, legături, articole de toaletă.

Telefon nr. 111.

Deposit principal: în Budapesta I. Török. — Magazie în fiecare farmacie.

Comandă peste 3 fl se trimite francate.

Se mai capătă în următoarele depozite: Daniel Meltzer, jun. în Sibiu; Victor Roth și Fr. Stenner în Brașov; L. Vértess în Lugoj; Albert și Jahner C. M. în Timișoara; I. Herczeg în Verșeș; G. Kupkay în Deva; I. Zamfirescu, M. Stoienescu în București.

Nu mai atunci e veritabil, dacă fiecare cutie e provăzută cu mnrca mea de protecție.

De oare-ce eu toate mărfurile le vând exclusiv numai pe lângă solvere în număr, și prin aceasta prețurile se ieftinesc într'un mod însemnat și ajung și eu la oare-care profit, așadar de azi începând voi lăsa să se imbușure cu adevărat fiecare cumpărător al mărfurilor liferate de casa mea cu prețuri moderate și însoțite de oare-care profituri, și anume fără ori-ce reclamă mai departe

Pe lângă ori-ce preț! Vânzarea totală

și mai ieftin
ca la

a vinde articoli din depositul meu grandios sortat ș. a.

haine de bărbați și copii

producție proprie,

ghete pentru dame și domni, cravate, pălării și oorturi p. t. publicului, și sigur, că ori-cine va fi îndestulit în toată direcțiunea. Tot cu această intențiune îngrijesc cu deosebire și de

atelierul meu grandios de croitorie

care stă sub conducerea unui croitor versat și expert, este provăzut cu o mulțime de stofe din țeri interne și externe, din lână de oaie și garantat veritabile, unde de acum încolo voi primi pe lângă cele mai ieftine prețuri

comande după măsuri

pe lângă o efectuare în termen de 24 ore.

Ar fi de dorit, ca preastimatul public, în interesul său să-și câștige cât mai curând o convingere faptică despre depositul meu de croitorie din nou aranjat, precum și despre solidaritatea și ieftinătatea marfei servită. Observ, că sînt aplicat a da articolele din depositul meu și pe lângă plată în rate și condițiuni favorabile.

Cu toată stima

[2390] 1—6

Isak Ascher,

Atelier de croitorie, deposit de haine gata pentru domni și copii.
Strada Cisnădiei nr. 4—6. SIBIU. Palatul comandai de corp.

Declarațiune publică!

Subscrisul institut artistic pentru portrete, pentru a preveni neplăcutile abuzuri ale pictorilor și excelenți artiști de portrete și spre a-și pute ocupa și mai departe a hotărât a abice pe un timp scurt și numai până la revocare a resigna de orice folos sau câștig.

Noi liferăm

pentru numai 7 fl. 50 cr.

ceea-ce constituie numai jumătate din speșele reale de efectuare

un portret în mărime naturală

(bust)

în rame admirabile, elegante, stil baroc, negru-aurit,

a cărui valoare reală e de cel puțin 40 fl.

Cine dară dorește să comande portretul său, ori al soției, copiilor, părinților, rudenilor, ori al altor iubiți ai săi, chiar și al rudenilor și amicilor de mult reșoși, nu are decât să trimită fotografia aceluia, nu importă în ce poziție, și în 14 zile primește un portret, de care de sigur va fi surprins și răpit.

Cuția la portret se va socoti în prețul cumpărării.

Comandele la care se adaugă fotografia, ce se va retrimite neatinsă dimpreună cu portretul, se primesc numai până la revocare pe lângă prețul de mai sus trimis înainte ori cu rambursă, la

„Kosmos“

institut artistic de portrete, Viena, Mariahilferstrasse 116.

Pentru executarea cea mai excelentă, conștientioasă și pentru asmenarea cea mai fidelă a portretului cu originalul se dă garanție.

Mulțime de scrisori de recunoștință și mulțumită stau deschise spre privire ori-cui.

Ferți-vă!

P. t. public în propriul său interes e făcut atent cu stăruință de a nu confunda argintul meu veritabil patent american cu garnitura oferită de concurență, a garnitură din așa numitul argint Britania ca de mai puțină valoare o vând numai cu fl. 6.—.

CRISĂ MARE!

New-York și Londra nu au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintării s'a simțit îndemnată a desfășura proviziunea sa mare numai pe lângă o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu executarea acestui mandat sînt în impunerit. Expedez deci ori-cui obiectele următoare pe lângă simpla remunerație de fl. 6.60 și anume:

- 6 cutițe fine cu tășii veritabil englez,
- 6 furculițe de argint patent american dintr-o bucată,
- 6 linguri de argint patent american,
- 12 lingurițe de argint patent american,
- 1 lingură pentru supă, de argint patent american,
- 1 lingură pentru lapte, de argint patent american,
- 2 păhare pentru ouă, de argint patent american,
- 6 tave Victoria englezești,
- 2 feșnice frumoase de masă,
- 1 sticlă pentru ceai,
- 1 lopăciță pentru zahăr pisat.

44 de bucăți la oaltă numai fl. 6.60.

Toate acestea 44 de bucăți au costat mai-nainte fl. 40 și se pot căpăta acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează culoarea timp de 25 ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin acestea în public, a retrimite banii fără nici o împedecare tuturor cărora nu le convine marfa. Nimeni să nu lase deci privilegiul acesta admirabil și să-și procure splendida garnitură, care e cu deosebire acomodată ca

present admirabil de Crăciun și Anul-Nou

precum și pentru toate gospodăriile mai bune.

Se capătă numai la

[2145] 4—10

A. HIRSCHBERG,

agentură principală a fabricelor americane unite de argintărie patent
Viena, II., Rembrandtstrasse 19/III. — Telefon Nr. 7114.

Expediția în provincie se face cu rambursă sau pe lângă anticiparea sumei.

Prafut necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca înregistrată de-alături (metal higienic).

Extras din scrisorile de recunoștință:

Primind expediția sînt mulțumit, Vă rog încă de o splendidă garnitură de fl. 6.60.

Cluj. Baronesa Bánffy.

Expediția d-voastră am primit-o, sînt foarte mulțumit, Vă rog a-mi trimite încă o asemenea garnitură.

Bozovici (Ungaria). Alex. Keresztes, prim pretor.

Cu prima expediție sînt de tot mulțumit, Vă rog încă de o garnitură.

Calocia. Ioan Majarosz, preot.

Licitațiune.

În 6 Decemvrie a. c. înainte de amezai la 9 ore se va ține în localul de afaceri, Piața-mică nr. 2, licitațiune publică verbală a depositului de mărfuri și mobilărilor de prăvălie aparținător la masa de concurs a lui Demeter Anton.

Până la începutul licitației verbale se primesc și oferte în scris sigilate, în cancelaria curatorului masei, avocat Paul Theil în Sibiu, str. Ureului 17.

Acelea trebuie să conțină declarația, că oferentul cunoaște condițiunile de vânzare și să fie provăzute cu un vadiu de 10% al prețului strigării în număr. Cei-ce licitează verbal trebuie de asemenea să depună un vadiu în aceeași mărime.

Prețul strigării e valoarea prețuită judecătorește de 11.485 fl. 79 cr. v. a., sub care nu se primește nici un ofert.

Celelalte condițiuni de licitare se pot vedea în oarele regulate de oficiu în cancelaria curatorului masei.

Sibiu, 17 Noemvrie 1897.

Curatorul masei:

Paul Theil.

[2379] 1—3

Sz. 2673/1897.

[2387] 1—3

Arverési hirdetmény.

Brád község előljáróságá részéről köz-hírré tétetik, miszerint Brád község által ünnep-nan épített bérház földszint 4 üzleti helyisége külön-külön raktárhelyiséggel ellátva egyenkint, vagy összesen a képviselő testület határozata folytán, f. év december hó 12-én d. e. 10 órakor a község házában tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek hasznosbét részteini fog.

Kiküldési árak az I. számú helyiségre 600 ft., II. számú helyiségre 400 ft., (harmadik) III. számú helyiségre 500 ft. és a IV. számú helyiségre 600 ft.

Az árverési feltételek a község házában hivatalos órák alatt bármikor betekinhetők.

Előljáróság:

Brádon, 1897. november hó 16-án.

Krasznay Béla,

bíró.

[2387] 1—3

De vânzare

5 acțiuni dela institutul „Furnica“ în Făgăraș cu cuponul anulului 1897. A se adresa la

[2329] 2—3

Dr. Cioranu, Sibiu.

O casă nouă cu 3 odăi,

și

un local de prăvălie,

pe livadia „Conrad-Wise“

se vinde din mână liberă sau se dă în chirie.

Georg Lang, zidar.

[2227] 3—3

La „Hotel Paris“

situat în centrul cel mai animat al Bucureștilor, pe încântătoarea piață a Teatrului-Național, aranjat din nou cu tot confortul, ofer onorațiilor compatrioți ardeleni cari vizitează capitala României camere între 2.50 și 10 lei pe zi.

Afară de luminat și încălzit după dorință, nu se mai pun și alte adaosuri, precum e la celelalte hoteluri.

[2347] 2—10

Al d-voastră cu respect

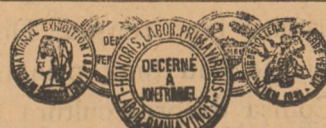
T. Frățilă.

Cea mai nouă și cea mai bună hârtie de țigarete și tuburi

„EDISON“

care întrece toate fabricatele de până acum în privința bunătății și fineței.

[1785] 15—30

Sunt cunoscute în toată lumea

armonicele de mână

fabricate proprii premiate

a lui

Joh. N. Trimmel

în Viena,

VII/3, Kaiserstr. 47.

Mare deposit de tot felul de Instrumente de muzică, vioare, citere, flaut, ocarine, armonice de gară, flaut, nete cu glas de pasăre, etc etc.

Utensiliu muzicale de oțel șviteran automate, nelintreute în ton. [2293] 1—12

Albumuri de muzică, sticle etc etc.

Catalog de mostre gratis și franco.

Întinerirea și prelungirea vieții

se ajunge prin purtarea

renumitei cruci electrc-voltaice.

La persoane, care poartă totdeauna crucea voltaică, lucrează normal sângele și sistemul nervos, simțurile se întăresc, ce produce o bună dispoziție, puterile truștii și suflătești se potentează și se ajunge o stare sănătoasă și fericită și prin aceea prelungirea vieții și așa pentru cei mai mulți oameni destul de scurtă.

Tuturor oamenilor slabi nu li-se poate da în de ajuns sfatul, să poarte totdeauna „crucea-voltaică“; întărește nervii, înolește sângele și e recunoscut în toată lumea, că e un mijloc neocomparabil contra următoarelor moladii: podagră și reumatism, neuralgie, slăbire de nervi, insomnie, mâni și picioare reci, hipocondria, gâlbănare, astma, paralisie, sgăriuri, moladii de per, cădere de păr, hemoroide, patimi de stomac, influență, tuse, asurzire și viziuită urechilor, durere de cap și de dinți etc.

Crucea voltaică e o pilă electrică pentru ori-cine folosoare. Fete și femei, bărbați tineri și bătrâni, care vre-au să rămână totdeauna sănătoși și frumoși, poartă acest amulet vestit, prețios și cu putere vindecătoare. Potentează și întărește durabil puterile bărbatului ca și ale femeii, fie-cine e ea și reînviat și reînsofite și se simte de două ori așa de tare și de conștient. Numeroase scrisori de laudă și recunoștință.

[2383] 1—6

Prețul de bucată fl. 1.80.

La trimiterea de fl. 2.— franco. Cu rambursă 20 cr. mai mult. Veritabila cruce voltaică trimite numai prin renumita firmă higienică

I. Reif,

Viena, I., Brandstätte

la biserica Sf. Stefan.

Picant, amuzant și interesant!

Auto-Cinematographul,

(Fotografii vii)

de curând inventat, prin care fie-cine poate pune în mișcare figuri cu mișcări vii, din gură și din membre. Fiecare aparat conține 47—86 fotografii Revolver-fulger. — Complet 20 cr.

Până acum au apărut:

1. În săptămâna de plăcere.*
2. Dansatorul pe funie.
3. Dansatoare (Cancan la Paris).*
4. În fine singură (Nuit de nocce).*
5. O bătaie.
6. La trapez (în Tricot).
7. Boxer.
8. Partie clabrias.
9. Mireasa.
10. La Ronacher.*
11. Găcești? Sărut cu sugestione.*
12. Accidente de bicicletă.
13. Purecile.*
14. Susana în baie.*
15. Misteriile buduarului.*
16. Peștorul nocturn.*
17. Jartiere.*
18. Model (Intim din atelier).*
19. Veneția în Viena.*
20. Dans cu umbrela (cu iluminatie electrică).*

Trimitere cu rambursă 3 aparate 60 cr., 5 aparate 90 cr., 10 aparate fl. 1.70, 20 aparate fl. 3.20. Mai puțin ca 3 aparate nu se trimite.

*) Numeri numai pentru domni.

Cea mai interesantă curiositate!

Numai pentru domni!!!

În toată lumea vestita Princesă Chimay în 6 poziții deosebite. (Fotografii originale parisiane după natură). Cufundate în apă, chipurile apar după câteva secunde.

Completul întreg cu instrucțiune de întreținere 75 cr.

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlergasse 12.

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentală

Sistemul nervos

și

sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia.

Se trimite sub plic pentru 60 cr. în marce postale.

[478] 39—52

Curt Röber, Braunschweig.

Parfumăria Meltzer,

Strada Cisnădiei

(Edificiul comandai de corp).

Lucrare după sistem rațional.

Serviciu solid.

Expediție postală zilnică.

Daniel Meltzer, junior,

fabrică de săpun și de lumini,

[2242] 3—10

Sibiu, Strada Gușteriții nr. 25.

4 medalii de aur, 18 de argint, 30 diplome de onoare și de recunoștință.

Prafurile Korneuburg

pentru nutirea vitelor ale lui Kwizda.

Mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

De 43 de ani se întrebuințează în cele mai multe grajduri, la lipsa de poftă de măncaare, mistuire rea, pentru îmbunătățirea laptelui și augmentarea laptelui dela vaci.

Prețul unei cutii 1/1 70 cr., o cutie 1/2 35 cr.

Veritabilă numai cu marca de scutire de mai sus, se află în toate apotecile și drogueriile.

[1181] 23—40

Deposit principal

Franz Joh. Kwizda,

furnisor de curte ces. reg. și reg. român.

Apotecar de cere, Korneuburg, lângă Viena.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.